

MÓRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. III. Évf.

Márkisevci, 1924. december 3.

Broj 45. Szám.

„Prekmurje“.

Pod tem iménom „Slovenski Narod“ broj 274. v dugsem artikulusi polemizéra z dr. Korošeca govórom, kí ga je obdržao na gyűlési zavűpnikov SLS. v Ljubljani pri priliki razvijanya partáj-noga volilnoga programa i pri sterom prevecs naglása tiszto „nevarnoszt. kí pretí Slovenijo od sztráni Stepana Radiča i tó szlászti v Prékurji“.

Vsze sztaranye za Prékurje, v denésnyem volilnom vrémeni, naj pride odkécsztés ali od koga koli, je szamo lépodelanye za politicsno zmágo, je politicsni manöver. Záto vsze táksi gucs i pizáve mí Prékurci za szlameni plamen miszlímo. Nam nê politicsna sztaranya trbê, nego mérno delo brez terorne politike i vérsztveno pomócs. I gda dönok dnesz 'ze cslovek brez politike 'zivetí neszmê, nego znati more ka i kak sze dela i kűha za nyega, v kótlí politike, té sze za Prékurce v tom táli sztarati drűgim — je vísesnye delo.

„Po rapalszkoj i koroskoj katastrofi bi nász doletêla esca i Prekmurszka neszreca, kí jo pripravla Radič“ — szí zgucsávlejo tê goszpódje. I tak, od stere sztráni szí oni vzemejo, bi szkoro isztino meli, szamo da známo dobro, ka je to bole skér za volívi, z-sterim nisterne sztraslíve vu saki léko drűzjo. Csi pa bi sztem kaj sztvárnoga steli pravíti, bi pa mogli tó 'ze pred pár létúni prevíditi i delati za Prékurszki dobrobit, nê kak na koroskom, ka szo na zádnýi moment delíti cukér i vsze dobróte, stero je pa 'ze vsze prekeszno bi ô. i je katastrofa neizogibno bíla, kak sze je tűdi zgódilo. Taksa je léko miszel i tű.

Ka bi sze v Prékurji tűdi i za Radiča volo tak zgódílo kak gori omenjeno, je vözaprêto. Tűdi nê zavolo toga národa nê. Isztina je pa tó, ka zavolo velkoga sztrankarsztva i pòleg doszti obecsávany je Prekmurszki národ doszémao nikse vugodnoszti. nê v'zívao i csi tá prilika, v-steroga dobrom znányi je národ, nagne národ do „demagoske“ politike, szo kríví tiszti, kí národ tak do toga priszílíjo . . .

Míszlímo pa, ka sztem szí Radič páverszko ládanye i ravnanye scsé sztvoríti, ga neszmêmo

obszóditi za razdérácsa drűzáve, nego pripoznati moremo, ka je nyega politika eden mocsen naszprótnik drűgi partájov. Tó je vsze. I csi v Prékurji tűdi tak mocsno korenýe má, je krivica v lócsenyi, z-steroga je té národ táksi velki tao meo. Drűzávoraz derácsá drűzimo kak najdale odnász z-dobrim delom, z pomocsjöv vérsztvenoga sztállsa, szpravimo národ do zadovolsztva, je gvűsno, ka de národ za pomagá-cse i nê za razdérácsa. 'Ze sztem szamim djányom národí za bodócsnoszt dobro csinímo témbòle, ár politicsna nesólanoszt sze z denésnye zamrézene politike es-cse bole neszpozna vö.

M. Sobota--Ormoži vasutvonal ünnepélyes megnyitása.

Mult heti számunkból helyszűke miatt kimaradt, azért közöljük elkésve. Slovenia az új békeszerződések értelmében Auszriától csatoltatott át Jugoszláviához, mint Prekmurje (Muravidék) Magyarországtól. Természetes, hogy a vasutvonalak is annak idején az államérdekeknek megfelelően épültek, (s ma az új államalakulatban a mai helyzetnek megfelelően) mindakettőnek hiányzott a kelendő vasuti összeköttetés. Ha p. o. a prekmurjei ember a maribori főispáni, törvényszék vagy egyéb hivatalhoz volt idézve, óriási kerülővel vagy Auszrián keresztül, a velejáró vámvizsgálati sekaturákkal karöltve, vagy pedig D. Lendava—Čakovec—Pragersko megkerülésével juthatott csak oda. Felmerült tehát öt évvel ezelőtt a terv a M. Sobota—Ormoži vasutvonal kiépítésére, mely hivatva volna a Sloveniához tartozó Prekmurjét és Stájert a fővonallal összekötni, mely aztán az ország minden részébe bekapcsolná. Az idők multak, a munka megkezdődött, de hol az üres kaszsa, ahol kormányválság, a munkát fel-fel tartóztatták, míg végre az ezelőtti kormány slován közlekedésügyi minisztere a munkát a befejezéshez juttatta, s a forgalomnak már át is adatott.

Az új vasut ünnepélyes megnyitása f. hó 22-én történt meg Ormož állomáson, honnan az új vasut kiindul. A kormány képviselőjében megjelentek dr. Stanič közlekedésügyi és dr. Žerjav erdő és bányügyi miniszter. Az ünnepélyes megnyitáson részt vett több mint száz más magasabb személyiség is, köztük a vasutak vezérigazgatója, a két slován kerület főispánja stb. A megérkező miniszterek fogadtatása után a ljubljana vasutigazgatóság igazgatója beadja jelentését s felkéri dr. Stanič minisztert, hogy az új vasutat adja át a forgalomnak. Dr. Stanič méltatva az új vasut jelentőségét, tolmácsolja a kormány üdvözlétét és kijelenti:

Republika, stero Radič glászi je za páverszki sztan bógse, ár z ménsimi izdátki, tóje z dávkí hodi, kak monarhija, szamo da kulturni národ nűca. Koncsno je pa Angliksa monarhija bógsa kak Francuske republika. Oboje je pa dobro, csi je ravnanye dobro, záto sze v prvoj vrszti zató pobrigámo, tê „nevarnoszti“ nehóde, niti za Radiča volo nê, ár národ zahválen hóde tiszto, kí sze zaisztino trűdi za nyega dobróto i nê z maszlekűvanyom. Csi sze pa kaj poszili scsé doszégnoti, sze ravno naszprótno zgodí. Pravcajtno delo nê készno sztaranye je dokáz isztinszko ga briganya za Prékurje.

„Ezzel az új vasutat a forgalomnak átadom. A forgalom megnyílt.“ A miniszter kijelentését a jelenlévő óriási tömeg kitörő lelkesedéssel fogadta, mivel 10 óra 50 perckor a vonat a varazsdi katonai és a maribori vasutas zenekar hangjai mellett elindult M. Sobotába.

M. Sobota és Ormož közti hat állomáson mindenütt nagy tömegek várakoztak az érkező vonatra, üdvözölve és csokrokat nyujtva a minisztereknek, míg végre egy órai késéssel, a két mozdonyal huzatott emberekkel teletömött vonat d. u. 1 óra 20 perckor berobogott Murska Sobota állomásra.

A pályaudvar diadalkapokkal, fenyőgalyakkal és zászlókkal felszített perronján már türelmetlenül várakozó óriási tömeg jelenlétében szállnak ki a vonatból elsőnek a miniszterek, kiket M. Sobota városbírája dr. Šömen lelkes szavakban üdvözli s felkéri őket, hogy Beogradban tolmácsolják a város halás köszönetét az új vasut üzembe helyezéséért. Az üdvözlésért dr. Stanič meleg szavakban mond köszönetet, átadja a kormány üdvözlétét s folytatá: „Hadseregünk Prekmurje felszabadításával csak fél munkát végzett teljes felszabadítás lehetősége csak a mai nappal, a gazdasági összeköttetés megteremtésével lett meg. Kivánom, hogy az új vonal M. Sobotának és Prekmurjének csak boldog meglepedést hozzon.“ Mindkét elhangzott beszéd után „szívóik“ hangzottak el, mivel a két zenekar induló hangjai mellett a menet a „Korona“ szállóba indult kis erőstőre. A vonat egy órai itt tartózkodása után a vendégekkel elindult Ljutomerig hol a vendégek részére bankettet rendeztek.

Míg a munkálatok teljes befejezést nem nyernek, addig naponta csak egy vegyesvonatpár fog közlekedni. Ezzel egyidejűleg azonban a M. Sobota—Hodos vonalon a vonat naponta kétszer közlekedik.

Azt hisszük az új vonal jelentőségét nem kell bővebben vázolnunk, ha tudjuk azt, hogy vidékünk, vasut hiányában kocsi fuvarokért mázsánként 80—100 koronát fizetett, fiakerért 800—1600 K-t az első állomásig. Lelkesedés pedig érthető, mert Sloveniának megszállás óta ez az első új vasutja.

Je vsze mogócsse!?

✓ Edna partája to drűgo kríví z korupcijov, edna sze nad drűgov prito'zűje, csirávno je rávno edna devét, ta drűga pa edna fali od deszeti. I gda sze tó mí poszlűsati i cseti moremo, pítamo: zakaj je te edna partája, gda szo na vladí bíli, nê odrédila, ka naj sze v soláj tűdi i te kőri, gda dűhovniki veronávuk vcsijo. Zgodíla sze je náimre tá neszramnoszt v M. Soboski soláj, ka szo dűhovniki v mrzli soláj mogli vcsiti veronávuk i ár szo po ponovnom protestéranyi solszki voditelje tűdi nê dáli zakóriti, szo v strájk sztopíli dűhovniki. Kak je viditi tó verepregányanye vcsenyé návuka v katakombeporiné . . .

Doszémao szmo tak miszlíli, ka v Prékurji szamo pár logöv i cészteszte táksi gde je cslovek nê varen ponocsi idti; ali várali szmo sze. V zaprêti kólalaj, ido hitro, kőrjáva i poszvét drűgo plácsani i dönok orópajo lűdí. Tó je vlák. Ergo varnoszti niti tű nega. Zátó bo'zno vo'znyo je plácsa prevelka i csi escse za tiszte peneze postenoga poszvéta nega v vláki nego pri velkoj temni sze dá prilika rőparom z 'zepa peneze krádnóti postenim lűdem, je odvecs i na szramóto dvászetómi sztoléjti. Csida je krivica ka je tó tak gda je dobro znáno, ka vlák v tmíci vozi 'ze z M. Sobote i dönok nega postenoga poszvéta. Zakaj je pa té ta preplacsana vozina? Ali je zádoszta, ka vozi vlák, za varnoszt lűdí sze nê trbê brigati?

Nigdasnya stajerszka baba szeszttra alkohola, je tak právía, ka veszéllo naszvėti szamo te hóde, csi de v vszákóij vesznici szenye i pri vszákóij hí'zi kracsma. Toga veszelja polovico szmo sze 'ze szkoro vcsakali, ár vezdásnye oblászti kracsme 'ze szkoro za vszákó hí'zo dájo; szamo ka tó polovico veszelja pobije ova polovica, stero oblászti nescsejo dovolíti, i tó szenyá . . .

Huszonkettő!

Pénz nincsen, de pénznek lenni kell. Paraszt fizess, adók terhe alatt nyögj, fizess vámot akkor is ha eladsz, de akkor is ha megveszed azt ami nélkül nem létezhetsz. Hogy honnan veszed a pénzt az mellékes, majd jön a végrehajtó s meg mondja honnan vegyed.

Parasztorsors ma a legháladalabb sors. Volt eddig valamiskéje mit pénzzé tehetett, de ma, ma már csak azt a pár dinárt is nehezen szerzi meg, melyből váltót vehessen, hogy pénzt kapjon érte.

Mi tagadás, egy-két évvel ezelőtt terményét, állatját a paraszt tudta értékesíteni, kapott is értük szép összegeket. De hogy pénze is lenne neki, az már más kérdés. Mihelyst pénzre tett szert már is borzalom fogta el, szabadult tőle. Szabadult, mert félt, hogy a kapitalizmus ismét bankrótta segít majd azon, hogy a pénz semmit ne érjen. Ez készített arra mindenkit, hogy pénzét értékbe fektesse, hogy verejtékes munkájával szerzett összegét biztosítsa. S a pénz így igazán szolgálta igazi célját, forgalmi eszköz volt.

Mindez azonban a végtelenségig nem mehetett, el kellett fogynia s legelőbb ott és annál, kinek a sora rosszabbodik. Ez mindenesetre a gazda lehet, mert a pénz éppen annál érezhető a legnagyobb hiányban. Mig eladni valója volt, áruba fektette az érte kapott összeget és ma, mikor pénzre szüksége volna, hogy legalább adóját tudja rendes időben megfizetni, pénze nincs, terményeért, ami ha eladója is volna, azért szinte, az iparcikkéhez mér-

ten, nevetséges árakat ígérnek.

S amikor mindez már bekövetkezett és segíteni rajta a szervezetlen gazdátársadalom nem tud, akkor kapnak vérszemet a gazdák piócái, akkor szedhetik le róla a főhasznót, mint rablók a tehetetlenné tett áldozatuk zsebéből a pénzt. Kapitalizmus csendesen magához kaparintotta a pénzt, hogy annál inkább uralhassa a helyzetet.

Ezt a veszedelmet azonban az állam vezetőinek már észre kellene vennie s a segítségnek mielőbb jönnie kellene. Nem úgy van azonban ez, sőt mint szent azon osztály reprezentánsai a parasztnyomort nagyban elősegítik. Bár látszólag tapintatosan, de annál érzékenyebben az adók mesterséges megnagyobbításával, ami időről-időre mind elviselhetlenebbé válik. S a pénz, a befolyt adó csak felmorzsolódik, eltűnik, hogy majd még nagyobb pótolni kell.

Hogy ez így van elég ha csak arról emlékezünk meg, hogy Angliának, óriási gyarmatai és vagyona, tengerészete mellett, mely különben is gazdag ipar és kereskedelmi állam, nincsen annyi minisztere, mint a mi államunknak. Jugoszláviának az új államalakulat mellett is az a szerencse-

Pravo

SCHICHTOVO-milo z znamko „JELEN“

je najboljšje in v uporabi najcenejše milo na svetu.

Pri nakupu pazite na ime

„Schicht“ in na znamko „Jelen“!

jutott osztályrésztül, hogy ma huszonkét miniszteri tárcával dicsekedhetik, holott ha adófizetéssel már ugysis tulterhelt polgárai javát viselné szívéen s nem a pártpolitika személyi kérdésének gondos megoldását, akkor az igazi munka mellett tizenkét miniszter sokkal több jót hozhatna a népnek mint a mostani huszonkettő. A sok miniszter mellett a sok és egy-egy változásnál mindig nagyobbodó

személyi változások mind sok-sok milliójába kerülnek az adózónak, tehát az adók nagyobbodásán csodálkozni nem kell. Ezt azonban meddig bírhatjuk ki, azt majd csak a jövő fogja igazolni. Tétlen munkával a néperért, csupán politikai hazardérozással azonban a nép sokáig nem bírja, előbb-utóbb majd észhez tér és — cselekszik.

Vajon mennyi marad akkor a huszonkettőből?

AZ orosz kérdést nem tárgyalják a kisantant konferenciáján.

Bukarestben jönnek össze az utódállamok külügyminiszterei.

Jól informált politikai körökben úgy tudják, hogy a kisantant legközelebbi konferenciáját Bukarestbe fogják összehívni és biztosra veszik, hogy a konferencián tárgyalás alá kerül Oroszország de jure elismerésének kérdése, amelyet Csehszlovákia föltétlen rendezni óhajt barátságos egyetértésben szövetségeseivel, Romániával és az SHS. királysággal.

A csehszlovák külügyminisztérium ezzel szemben hivatalos kommunikét tett közzé, amelyben megállapítja, hogy

a bukaresti kisantant-konferencián Csehszlovákia nem fogja fölvetni az orosz kérdést és kitart a prágai konferencián elfogadott határozatok mellett, amelyek megváltoztatását nem látja időszerűnek és jogosultnak.

A csehszlovák sajtóban tartja magát az a hír, hogy a konferencián Benes megpróbál kedvezőbb hangulatot teremteni Oroszország mellett, de egyelőre nem viszi törésre a dolgot, mert attól tart, hogy ártana a kisantant egységének.

A legjobb munkaerők vándorolnak Amerikába

Szeptemberben 896 volt a jugoszláviai kivándorlók száma.

A zagrebi kivándorlási hivatal statisztikája szerint szeptember hónapban 896 jugoszláv állampolgár vándorolt ki Amerikába. Az ország egyes

vidékei szerint a kivándorlók száma a következőképen oszlik meg: Horvátország és Szlavónia 307, Vajdaság 283, Dalmácia 184, Szerbia 58, Szlo-

Illá!

Irtá: Rozwadowszky.

IV.

Igen, sajnálkozni is minden bizonyal, amennyiben a művészete más névre volna érdemes. Például e haltusa, melyik szerzőnek a műve is ez? Kérdé Sándor gróf. — Azt nehéz volna megmondanom, volt a felelet. Különbön egyiké sem. Mindenféle összeszedett, lopott daltörödékek, emlékek stb.-ből áll. Hisz egész könnyű ennek összeválogatása, egy bohócnak ez a mestersége, na és persze játszania is kell tudni. Tehát nem a saját szerzeménye, nem hangjegy után adja elő, felelt Sándor megkönnyebbült lélekkel. — Nem hangjegy! — De mégis — mégis — igazította ki magát a bohóc feltűnő sietségel. És hogy én vagyok-e a szerzője? az utolsó accordnak: és eltrallázza magában az előbb játszott dalt. Sándor gróf körül forgott a világ. Mindent megtízszerezve, szászorozva látott és hogy el ne szédüljön, bele kellett kapaszkodnia az istálló támasztó fájába. Mindenesetre a tartalmát nem én csináltam, szólt a bohóc. Ugye egész jól veszi ki magát? kérdé most a bohóc. Egy haldoklónak utolsó sóhaja. Nem-e? Hangoosan felkacagott. Lássá, lássá, mi mindent lehet a zenéből kihozni? ha az ember ügyes

gesztusokkal és más hokusz-pokusokkal tarkítja az előadást. És hogy tudja mi célból szedtem én össze e dallamot? Ön kikacag engem uram, ha meg mondom, miért irtam e haldokló melodiat. — Nos miért? kapott Sándor a szóhoz: igazán érdekel és kíváncsi vagyok és alig birta izgatottságát leküzdeni. — Száz szónak is egy a vége azért, amiért sok száz megannyi dalt írnak, hogy egy lánynak, vagy asszonynak eltekerjük vele a fejét. — Ami önnek bizonyára kitűnően sikerült veté közbe Sándor ingerülten, idegesen. — Minden esetre igen jól, felelt a bohóc és látszólag elmerült az emlékek között. Gondolatai valahol a multban jártak, hajszolva az édes emlékeket. — Most biztosan órea gondol, képzeletben látja maga előtt képét. — E gondolat Sándornak minden csepp véré az agyára hajtá. Mily kéjjel tudta volna itt most megfolytani e nyomorult bitangot, ez aljas gazembert, aki előtte levén. Egy ringyót — gondolá magában Sándor gróf — nem nehéz meghódítania. — De nem! Nem! — Egy pokoli mosoly vonult el a bohóc finom ajkán, — legalább Sándor vélte pokolinak. — Ne higgye uram, hogy én mindig a bohóc Gyula voltam, oh nem! Egy előkelő igen szép és bájos urileány volt, egy szeretetreméltó anyagi lény. — És ön egy közönséges gazember! vágott közbe a gróf. — A

bohóc inkább ijedten és csodálkozva, mint sértődötten nézett a szorosan előtte álló férfi haragtól égő arcába, villogó, szikrákat szóró tüzes szeméibe, és akinek fenyegető pillantásai már félelmet ébresztettek benne. Az arra elvonuló közönség csodálkozó pillantásokat lövelt a vitatkozó párra és nem tudtak maguknak még csak gondolatban sem képet alkotni, hogy tulajdonképpen miért és min is veszekedhetik e két, nem egymáshoz illő ember. Sándor gróf hamar megbánta heves kifakadását és bocsánatkéréssel fordult a bohóc felé — de megfogja tán érteni. — Oh önnek teljesen igaza van uram, én egy jellemtelen, közönséges gazember voltam, de nem több és nagyobb, mint sok ezer más és a végén... — Visszalépett egy szerszámokkal teli kamrába, amely előtt éppen állottak. De mégis miért érdekelheti ez önt? — Nagyon! nagyon érdekel! biztosíthatom önt veté közbe Sándor gróf egész önkívüli állapotban. Közélg a rejtvény a megoldáshoz, amelyért ő már két esztendeje hiába fáradozott. Itt oldódjék meg neki egy vándorcirkusz lószerszámok kamrájában! — Én szerettem, bálványoztam a leányt — szólt a bohóc — és nem is voltam kilátás nélkül, hisz a népek mind egy valódi genienak tartottak, de... nem szeretett engem. — Sándor gróf dühös fájdalommal vad nyersséggel markolt

meg a kis ember vállát, megrázá azt mint egy szecskás zsákot. — Nem szeretted? és mégis az előbb azt mondta, hogy — Hogy a fejt eltekertem! de nem én, hanem az az átkozott fa, a hegedüm. Ez egy egészen különös eset, — Amelyet ön most azonnal el fog nekem mesélni, szólt Sándor gróf félig parancsoló, félig pedig könyörgő hangon.

E pillanatban egy fantasztikus ballett kostümbé bujtatott kislány lépett be hozzájuk, egyik kezében egy nancscsal. Sűrű éjfekete fényes haj kibontakozva omlott le vállain és fedé el annak gyönyörű fehérségét és övezte gyönyörűen ivelt, korán fejlett szép arcát. Két igéző szemét Sándorra veté, amelynek fekete fényében az meglátta magát, mig gömbölyü kis karjaival szeretően átölelte a bohócot. — Sándor gróf pillanatokig mereven nézte e leánya ritka szép, nemes vonásait; majd megkérde a bohócot; ha nős-e? Nem! volt a válasz. Özvegy? kérdé ismét a gróf.

Ön mód felett kíváncsi édes uram, szól a bohóc és fürkésző szemekkel nézett a grófra, aki már párszor feltűnően különösnek tetszett előtte. Tehát nem az Ön gyermeke ez? E kérdést ismét a dühtől elragadt hangon ejti ki Sándor és a bohóc féltően szorosabbra foná karjait a gyerek dereka körül.

venia 40, Montenegro 17, Bosznia-Hercegovina 7. Foglalkozás szerint a következő az arány: 48 szakmunkás, 136 segéd munkás, 438 földmives 38 szabadfoglalkozású és 241 családtag.

Az életkorra vonatkozó adatokból megállapítható, hogy szeptemberben is a legéleterősebb korosztályból vándoroltak ki legtöbben. 274 kivándorló volt hrmincegy-ötven év között 319-en a tizenyolc-har-

minc éves korúak. A tizenyolc éven aluli korosztályuk közül 276-an, ötven éven felüliek pedig huszonheten vándoroltak ki.

A kivándorolt szerbek, horvátok és szlovenek száma 510, német 304, magyar 64, román és egyéb nemzetiségű 18, A legtöbben Argentína mentek (348), a legkevesebben Uj-Zélandba (6). A kivándorlás oka: kenyérkereset. Amerikából négyszázharminc-ötven érkeztek vissza szeptember hónapban.

GLÁSZI—HIREK.

— **Oszobni glász.** G. Franjo Cvitko bívsi nadzornik v M. Soboti, ki je od vláde blokásov odpüsceni büo, je z novics imenüvani za nadzornika v M. Soboti.

— **Ogen.** V noci 23. nov. je zgorêla okôli 160 krízov szlamé vszebüvajúcsa oszlica lászti g. Fliszár kmeta v Morávci. Po'zig sze z nazadomescsenyá miszli i sze vtom táli mocsnó zaszedüje.

— **»Dober Pajdás«** kalendar je zgotovljeni i sze vunyem doszta szmesnoga cstenyá nájde. Kalendariji, ki sze v Prekmurskoj Tiskarni i pri Erdösi dóbi, je cêna 8 din. Ár pa „Mörzska Krajina“ szvojin p. naprêplacsnikom i cstitelom po nyé zmožnoszti nikak hváležna scsé bidti, je szklenola, ka vszti szti, ki sze dokázejo, ka szo rêszan naprêplacsniki na „Mörzska Krajina“, dobiyo eden „Dober Pajdás“ kalendar za lásztno cêno, tóje za 6 dinárov, i tó ali v reditelszti „M. Kr.“ v Márkisezci, ali pa próti dokázi v Prekmurskoj Tiskarni v M. Soboti.

— **Klerikálne partaje zavüpnikov** gyüles je v nedelo nov. 30-ga v Dittrichovom moziji büo obdržáni zavolo posztávlanya kandidátov. Kandiderani szo bili za D. Lendavszki okraj g. Klekl, za M. Sobotski okraj g. Siftár doszedásnyi poszlanci.

— **Szodniski glász.** Pred ednim mëszecom v Ljubljano premescseni g. dr. K r a v i n a szodnik okrajnoga szodiscsa v M. Soboti, szo dne 2-ga dec. odishi v Ljubljano. K vláki szo jih vszi csesztitelje i kolegi szprevodili. Doszta szrecese dovidénya!

— **Gyilkosság vagy szerencsétlenség?** Zsemlics Ignác vešćicai korcsmárost, mint már köztudomású, nov. 25-én este Rankovci községben az országuton autó által elgázolva holtan találták. A megéjtett hatósági helyszini szemle után

felboncolták és 27-én eltemették. A sok, a nép-között elterjedt hírrel szemben a tény az, hogy autó gázolta el, még pedig luxus autó lehetett, mert csak jobboldali bordái voltak összetörve, teheautó pedig nehézségére való tekintettel szíjjelmorzsolta volna. Gyanus csak az, hogy sapkája és biciklijének csomagtartója távolabb volt tőle. A nyomozás teljes erővel folyik.

— **Klerikális jelölő gyüles.** Mult vasárnap tartották meg a klerikálisták a Dittrich-féle moziban jelölő gyülesüket. Jelöltekként Klekl József és Siftár Gézárt a párt eddigi képviselőit fogadták el.

— **Tanfelügyelővé** a felső iskolaszéki tanács M. Sobotába Nežina hehyébe újból Cvitko vučja vasi ig. tanítót nevezte ki. A tanfelügyelő, betegségére való tekintettel, állását csak hétfőn foglalta el.

— **Zsebtolvajok a vonatban** Mult hét szerdaján Ábrahám Elek hodosi fakereskedő M. Sobotában elvégezve dolgait a délutáni vonatra hazautazott. A vonat fülkéjében, mely eléggé telve volt utassal, elszundikált. Mikor Hodoson kiszált, azon veszi magát észre, hogy 5500 Dinárt és 170.000 magy K-t és egyéb iratokat tartalmazó pénzes erszénye eltűnt. Az esetet mindjárt jelentette a csendőrségnek, mely a nyomozást megindította. A csendőrség már nyomon van s a gyanu valami salovci asszonyra irányul, aki tette elkövetése után a zsákmányal nem Salovci hanem G. Petrovci állomáson szált ki. Tettét még tagadja s a körlmények látszata dacára is még szabadon van. (Ha a világitással takarékoskodnak még a vonatban sincs biztonságban az ember.)

— **Elkészült a világ legnagyobb hidja.** November 27-én adták át a forgalomnak a newyorki kerületben a Hudson-

folyó első hidját, amely a legnagyobb a világon. Középső íve 500 méter hosszú és uttaste olyan széles, hogy óránként 5000 automobil közlekedhet rajta. Az automobilokat és más kocsikat eddig göztutajokon szállították át a Hudson-folyón s ezek az egész forgalmat eltorlasztották.

— Magyarország amerikai háborus tartozásairól vegyes bizottság dönt. A lapok értesülése szerint megállapodás jött létre Ausztria, illetőleg Magyarország képviselői és Hughes külügyi államtitkár között a háborúból eredő tartozások és kártérítési kötelezettségek rendezésére. A megegyezés értelmében vegyes bizottság fogja az igények jogosságát elbírálni. V megegyezés becikkelyezése után a vegyes bizottság elnöke összehívja az ülést Washingtonba, hogy tárgyalja a kártérítési igényeket, amelyeket az ítélet kimondása után egy év leforgásán belül kell kielégíteni, miután a vegyes bizottság döntése végleges és megfölebezhethetlen.

— **Egyiptomi parlamen tiltakozó távirata** Beogradba is megérkezett. Pénteken érkezett meg Beogradba a parlament elnökségéhez az egyiptomi parlament tiltakozó távirata az angol erőszakosság ellen. A tiltakozó táviratot Achmed Mazlun, az egyiptom parlament elnöke írta alá.

— **Egy asszonyért — nyolc ló tizenhat öszvér és husz szamar.** Lenoir mérnök négy év óta lakott Marokkóban, Larache közelében, Ez a vidék spanyol fenhatóság alá tartozik. A hegyek között lakó törzsfőnök szemeltetett a mérnök feleségére, egy huszonnégy esztendős, magas, szöke asszonyra. A mult hónapban elküldte hozzá a hadsegédét, hogy megszeresse a keresztény asszonyt. Azt mondta az én uram és parancsolóm, — szólt a „hadsegéd“ a mérnökhöz — hogy engedd át neki a feleségedet. Ő lesz a hárem első asszonya s annyiékszert kap, amennyit akar, teneked pedig kárpótlásul nyolc lovat, tizenhat öszvért és husz szamarat ajánl fel. A mérnök természetesen visszautasította az ajánlatot s azt válaszolta, hogy az ő felesége nem eladó. A törzsfőnök másnap éjszaka körülvette embereivel azt a házat, amelyben a mérnök lakott a mérnököt összekötöztette és a feleségét magával vitte. A francia kormány jegyzékben kérte meg a spanyol kormányt, hogy haladéktalanul bírja rá a törzsfőnököt a mérnök feleségének visszaadására.

— **A jugoszláv-magyar gazdasági tárgyalások.** Wodianer Arthur báró, a Beogradban tárgyaló magyar delegáció vezetője pénteken Budapestre érkezett, ahol felkereste Povovics Tihomi budapesti jugoszláv követet, Wodianer ez alkalommal kijelentette az újságírók előtt, hogy a SHS. királyság és Magyarország közt folyó kereskedelmi tárgyalások még nincsenek olyan stádiumban, hogy azoknak közeli befejezését lehetne remélni. Véleménye szerint a szerződés karácsonyig nem kerül tető alá, azonban a legfontosabb és legsürgösebb kérsésekben addigra meg lesz a megegyezés.

— **Létrejött az egyezés az angol-német kereskedelmi tárgyalásokon.** Anglia és Németország között a gazdasági tárgyalások eredményre vezettek, mégpedig a következő alapon: Anglia a legtöbb kedvezményben részesített országok előjogait fogja élvezni, míg Németországot Angliában ugyanugy kezelik, mint a többi országot.

— **Miniszterek a királynál.** A király szombaton délben Drinkovics Máté tárcanélküli minisztert, este hét órakor pedig Pribicevics Szvetozár közoktatásügyi minisztert kihalgatáson fogadta.

FIGYELEM!!

Épület és tűzifát a legjobb minőségben, a legolcsóbb napiáron és dus választékban kizárólag:
ÁBRAHÁM ELEK
fakereskedőnél
HODOSON szerezheti meg.

Vendéglősök figyelme!!

A murska-sobotai pincém-ben elsörangú jó bor minőségű ó- és újbor kapható. Ára literenként 6^{1/2} Dinártól felfelé.

NÁDAI JOZSEF borkereskedő.

Bikaborju,

tizenkét hetes most választott eladó KÜHÁR vendéglősnél Markišavci.

K oddaji

je edna 5 HP mōcsi MÁV mlatilna garnitura v szplohdobrom sztáni. Vecs pri:
TALIJÁN PÉTERI
v Vučji Gomili.

Tržtvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJULJANA: dec. 3.

100 kg.	Psenica—Buza	Din.	400—435
» »	'Zito—Rozs	»	—375
» »	Ovesz—Zab	»	—340
» »	Kukorica	»	—300
» »	Proszó—Köles	»	—330
» »	Hajdina	»	250—275
» »	Szenő—Széna	»	—75
» »	Graj—Bab csres.	»	—580
» »	zmésan—vegyes bab	»	—430
» »	Krumpli	»	—120
» »	Len. sz.—Lenmag	»	—700
» »	Det. sz.—Lóherm.	»	

BENKO: dec. 3.

	1 kg.	III.	II.	I. prima
Biköv.	Bika	8-	9-	11- 11-50
Telice	Üszö	8-	9-	11- 11-50
Krave	Tehén	5-	6-	8-
Teoci	Borju		13-	14-
Szvinýé—Sertés			18-	20-5
Mászt I-a—ZsirI-a.			32-50	40-
Zmōcsaj—Vaj				40-
Spē—Szalona			30-	34-
Belice—Tojás 1 drb.				2-50

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	67-25
100 Kor. Budapest	= »	0-9875
100 Kor. Becs	= »	0-0970
1 Kor. Praga	= »	2-0675
1 lira	= »	2-99
Zürichben 100 Din	=	7 50 sfrk.

Hogy az én gyermekem-e? szált a bohóc büszke gyözedelmes hangon. Ugye gyermekem, hogy az én kis lányom vagy? Ugye drága Angelám.

A gyermek szerető mosollyal pillantott a bohócra, karjait szorosabbra foná annak nyakán, majd egy gyüölő pillantást vetett a kérdő felé.

Sándor gróf belátta, hogy ilyen módon elronlja a játékot, hisz a bohóc-nak ugyis sokkal több türelme van hozzá, mint a mennyit várhatott tőle. Bocssássa meg tolakodásomat, — szólt magát összeszedve. — De egy bizonyos esethez hasonlít e dolog, és még csak azt az egyet mondja meg nekem, ez az egyetlen gyermeke? Nem hall még meg egysem? — Nem! felelte a bohóc látszólag torkig, a sok zaklatástól, annélkül, hogy csodálkozását mutatná az idegen ur illetén különös viselkedése felett. — Akkor még csak egyre kérném Önt, kövessen engem egy rövid megbeszélésre szállodámba.

Sajnálom, felelte a bohóc oly előkelő hangon és gesztussal kísérve, amely külsőjével sehogysen volt ösz-

szegyeztethető. Én nem tartok külön-előadásokat, sem pedig ne tartson engem talán egy böbeszedü mutatható társalgónak, azért, hogy itt önnek össevissza beszéltem mindenről — hogyan történt, magamsem tudom, — röviden sajnálom, de nem tehetem. Ezzel meghajtá magát és távozni akart. — Sándor gróf elállotta útját. — Még ha nevéem meg mondom akkor sem jön? A bohóc lekicsinylőleg vonogatta vállát. — X. Sándor gróf vagyok, szólt Sándor nyomatékos hangon, de a várt eredmény dacára ennek elmaradt. — Bocssánat gróf ur, de nevéem most hallom az életben először, és igazán nem tudom megfogni, mit változatossan ez elhatározásomon. Hölgyeinknél bizonyára előnyös célt érhetne el veled, de nálam, egy bohócnál, egy ilyen ember igazán nem az ön társaságába való. És ezzel már el is tűnt az ép most üritett istáló sötétjében. A porondon már ismét rég folyik a játék, és hallható a sok tetszés nyilvánítás hangja.

(Folytatjuk.)

Z-hája vsztko szrêdo — Naprêplacilo za: 1 leto 47, pò 24 frtao 12 Din. Zvùn SHS., 70 Din v Ameriko 80 Din létno. Cêna anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 1.50 Din reklame 1 — mali ogaszi 0.70 Din i dávek. Pri vecskrát popùst.

Ròkopiszi, ki sze ne szhránijo i ne vrnéjo sze poslajo: Reditelszto i oprávniszto Mòrszka Krajina M Á R K I S E V C I br. 20. — Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők: M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal 20. posta MURSKA SOBOTA. — Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden szerdán Előfizetési ára: 1 évre 47, félévre 24, negyedévre 12 Dinár. Kalföldre 70, Amerikába 80 Din évente. Hirdetési ár □ cm-ként: szöveggel és nyílttér 1.50, rendes 1.—, apróhirdetés 0.70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

Az ideai szüret ugyancsak szomoruan folyt le. Fagy, jégverés, hónapokig tartó esőzés, prenospora meg szőlómoly megtették a magukét, s legtöbb helyt egy gerezdnyi szőlőt sem hagytak meg. Csuda-e hát, ha a bor árak felmentek ugyanarra, hogy idestova nem lehet bort inni, annak magas ára miatt. S e magas árak tartósak lesznek, mert nincsenek borborkészletek, s a mi van is a jövő szüretig bizonyosan elfogy, jövőre tehát még magasabb lesz a must ára mint az idén volt.

Törekedni kell tehát minden szőlősgazdának, hogy jövőre nagy termése legyen, hogy ideai veszteségét illetően módon legalább részben pótolja. S a homokon ez könnyen lehetséges istálló trágya nélkül is-hisz a szőlő vidéken rendszerint nincs elegendő istálló trágya, ha műtrágyákat alkalmazunk, mert trágyázás nélkül nagy terméseket lehetlenség elérni.

Az országos növénytermelési kísérleti állomás több mint egy évtizede sok száz műtrágyázási kísérletet végzett homoki szőlőben az ország legkülömbözőbb vidékén, a mellyel megállapította, hogy a célszerűen alkalmazott műtrágyák segélyével rendkívüli módon lehet fokozni a homoki szőlők termőképességét, s kat. holdaként 60.000 koronáig, sőt azon feüli hasznot is elérni: megállapította hogy egyedül műtrágyákkal tehát istálló trágya nélkül is, nemcsak fenntartani, de jelentékenyen fokozni is lehet a homoki szőlők termőképességét.

E kísérleteknél háromféle műtrágya alkalmazott, szuperfoszfát, 40%-os káli és chilisalétrom. A káliat a szuperfoszfáttal öszekeverten is lehet venni, mint káliszuperfoszfátot, amelyből 250 kg.-ot kell egy kat holdra kiszórni minden második évben öszszel fedés előtt, vagy a tél folyamán sómentes időben az egész szőlőben egyenletesen, vagy tavasszal nyitás előtt szintén egyenletesen. A salétromból minden évben tavasszal kell 80—100 kg.-ot kat. holdaként szintén egyenletesen kiszórni, felét nyitás, felét első kapálás előtt.

Ezt kellene most megcselekednie minden homoki gazdának, hogy bő szüretje lehessen jövő öszszel.

A kenyérbécsítés.

Irta Nemes Miklós állatorvos, Murska Sobota.

Hogyan készítsük a legfontosabb ételt, a kenyeret, hogy az kifogástalan legyen?

Romlott vagy rossz anyagból jó dolgot nem csinálhatunk, azért beszéljük meg előbb az anyagokat, melyeket a kenyérbécsítéshez használni fogunk.

Első sorban a jó liszt szerepel. A lisztet különféle magvak örléséből nyerjük. Vannak vidékek ahol gabona nem terem, persze ott más anyagból kénytelenek lisztet készíteni. Perzsiában a „manna zuzmót“, Teneriffa szigetén az „ölyvharszt“ kérges gyökerét, Keletindióban a „tárot“ (szintén annak gyökerét), Orinoko vidékén a „maniok“ gyökerét Braziliában a „Batátát“, Island szigetén, a nálunk orvoságnak használt „izlandi zuzmót“ örlik liszté. Az örlés az ember fogait helyettesíti. Egészen bizonyos, hogy a legrégebb időben magát a gabonaszemet rágták az emberek. Akik nem tudtak a természet e kivánságának megfelelni, mert fájt a foguk vagy öregek voltak (kiesett a foguk) a „rendes táplálkozás hiánya miatt kimerültek, hamarabb meghaltak. E hiányon segitendő vagy megrágták más (ahogy kis gyermekek részére nem egyszer láttam falun, hogy az anya előbb jól öszszérágtá, aztán a gyerek szájába dugta a nem pépes

ételt). De segitettek az öregeken olyanformán is, hogy számukra kövek között később mozsárban megtörték a szemeket. A nyert darát jó ideig, addig forgatták a szájban, míg végre nagy nehezen lenyelni tudták. Idővel persze a fiatalok is azt ették, mert a vágás, az aprítás fárasztó és azért arra fáj a foguk. Az egyszerű darából nem, tudtak eleget enni, mert olyan sok nyulat nem is tudtak termelni a nyálmirigyek, hogy azt a száz öszszezuzott magot egykönnyen lenyelhessék. Ezen ugy segitettek, hogy a darát vízzel keverték, később meg is főzték. Ez már nagyon jó volt! Csakhogy hamar-pár, óra mulva, ujból éhesek lettek és azért kevesebb vizet és egyre több darát és a finomabb porát, a lisztet, keverték a vízhez miglen, — mint a rossz szakácsnők, azt vették észre, hogy más lett belőle mint amit készíteni akartak, ugyanis a keverékből egy ragacsos massa lett: a tészta. Ebből, ha sokat ettek, sokáig jóllaktak. Elképzelték,

hogy egyszer—másszor a felesleg megmaradt beszáradt. Ámde a száraz tészta jobbnak bizonyult, mint a ragacsos és még többet bírtak belőle enni és ezért későbbben készakarva megszáritották a tésztát; legegyszerűbben a napon. Voltak akik azt a délvidéki forró naptól áttüzesedett kövekre rakták. Persze a tüzes kő nemcsak megszáritotta, de meg is sütötte a tésztát. Ezvolt csak a finom! Mindig ott sem sütött a nap, akárcsak mostanába nálunk, s ezért tüzes forró hamuba rakták a kenyeret a pogácsát. Így lett az első sült kenyér. Ebben a kenyérben kovász sem volt, mert akkor azt nem ismerték. Igazán nem emlékszem egészségi szempontból vagy talán azért, hogy szegény gazdag egyévből legálább husvétkor egyformát egyen, Mozes megtiltotta a husvéti bárány fogyasztásához az akkaratjába mai ismeretes kovászos kenyér élvezetét.

(Folytatás)

Sukno

kangarn in ševjot za moške in ženske obleke, ter vsakovrstno manufakturno blago za čudovito nizke cene razpošilja veletrgovina

M. Stermecki, Celje
št. 335. Slovenija.

Kdo se zaveže, da vrne v roku 8 dni ali plača Din 150.— dobiti će veliko zbirko vzorcev (mustróv). Ilustrovani cenik brezplačno! Trgovci engros cene!

KÖSZÉN

! !

a vonat megnyitás által
legolcsóbb napi árban
kapható

I. HEIMER-nél MURSKA SOBOTA

LEDAVSKA CESTA

8-12

SALONIT

je nájbõgsa pokrívátja pala. Bõgsa je kak kaksastécs drüga pokrívátja náprava ár je lehka, nezgoriva i trpliva, záto tüdi nájfalêsa. »SALONIT« je po nigdasnyem Hatschekovom ETERNIT sistemi narejeni. Delajo ga v SOLINI pri Spliti. — Prêkmurszko szkladiszce je pri:

ČEH & GÁSPÁR trgovini
v MURSKI SOBOTI.

Vsze potrebno sze zvê tüdi tam.
6—9

FIGYELJ! OLVASD!

Megérkeztek a legújabb
Őszi és Téli kalapmodelok,
! kalap ujdonságok !
A. KIRÁLY

kalap és divatáru üzletébe M. Sobota.

Megtekinthetők, minden vétel kényszer nélkül: — Ugyanott nagy választék: **Harisnyák-, férfi-szoknik-, bluzok-, kötények-, illatszere piperecikkek és mindennemű rövidáru legolcsóbb be- 125—8 szerzési forrása.**

Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

!! KERESKEDŐK FIGYELMÉBE !!

Az állomásról a
f u v a r o z á s t

elválalom. **KEMÉNY MARKÓ**
39-I. vendéglős

Előfizetések és hirdetések
„Mòrszka Krajina“
felvétetnek Erdõssy
Barnabás papir és
játékáru üzletében
M. Sobotában a róm.
katholikus templom mellett.

Cigeo po fál cêni!

Püconszke ciglence, zavolo ménkanya pre-
sztora, cigeo, steri de od dnesz mao nájkesznê do
nõvoga leta odpelani, odávajo prôti gotovomi placili
jezero cigla za zídanye po **550 Din.**, jezero pokrívát-
jega (Falc) po **1400 Din.**

134—10